

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առևտ նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Հ. Կ. Ռ. Ը.
Հ. Ա. Գ. Ե.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ՏՐԱՆՍՈՐՏ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ՀԱՅԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՎԵՐԱԽՈՐՉՈՒ-
ՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1926 թ.

08 APR 2010

885.6

2-11-

Կ

Հ. Կ. Պ. Ը.
Ճ. Հ. Ժ. Կ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ՏՐԱՆՍՈՐՏ

1003
11047

ՀՐԱՎԱՆԳ

ՀԱՆՐԱՊԵՐՔԱՅԻՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ-

ՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1926 թ.

10 SEP 2013

55.166

ՀՐԱՎԱՆԴ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՎԵՐԱ- ՆՈՐՈԳԻՉՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. Դիստանցիան բաժանվում է գծա-
շրջանների, գծաշրջանները—գծամասերի:
Գծաշրջանների բաժանումը հաստա-
տվում է Տեղական տրանսպորտի վարչու-
թյան կողմից, իսկ գծամասերի՝ Դիստան-
ցիան:

Յուրաքանչյուր գծամասը հսկելու հա-
մար նշանակվում է հատուկ վերանորոգիչ:

2. Վերանորոգիչը նշանակվում է իրեն
հանձնված գծամասի սահմաններում գտնվող
ճանապարհը և նրա վրա յեզած բոլոր կառուց-
վածքները հսկելու համար:

3. Այն անձնավորությունը, վորը
նշանակվում է վերանորոգչի պաշտոնով,
պետք է բավարարի հետեւյալ պայմանները՝
ա) Հասակով 21 տարուց վոչ պակաս:
Թանօրություն.--- Այն անձինք,

վորոնք վերջացրել են տեխնիկական
ուսումնարաններ, կարող են ընդունվել
վերանորոգչի պաշտոնով՝ 18 տարեկան
հասակից:

բ) 50 տարուց վոչ ավել:

Մանորություն. — Այդ կարգա-
դրությունը չի վերաբերվում ծառա-
յության մեջ գտնվող վերանորոգիչնե-
րին:

գ) Թիզիքապես չունենալ այնպիսի
թերություն, վորը խոչընդոտ լինի վերանո-
րոգչի պարտականությունները տանելում են:
Մանորություն — Ծառայության
ընդունվողը պետք եներկայացնի թժը՝
կական վկայական:

դ) Լինել գրագետ (կարդալ, գրել և
հաշվել):

Մանորություն. — 1. Գրագետ-
ների բացակայության դեպքում կա-
րելի ե ընդունել վորպես բացառու-
թյուն անգրագետներին:

Մանորություն. — 11. Ծառայու-
թյան մեջ գտնվողների համար գրա-
գետ լինելը պարագիր չե:

4 Վերանորոգիչը անմիջապես հպա-

տակվում է իր ճանվարպետին:

Դորանից անկախ նա պարտավոր է
կատարելու Տեխնիկի, Դիստապետի և Ստուգող
անձանց բոլոր ցուցմունքները:

Վերանորոգիչը կատարում է առանց
հետաձգելու հիշյալ անձանց կարգադրու-
թյունները վորոնց մասին նա առաջին
հնարավոր դեպքում հաղորդում է ճանվար-
պետին:

5. Վերանորոգչի ծառայության ընդու-
նելը, աեղափոխելը և արձակելը կատարում
է դիստապետը ընդհանուր կարգով ճանվար-
պետի միջնորդությամբ:

6. Ճանվարպետը անձամբ հանձնում
է վերանորոգչին հրահանգները և կանոնները
նրա ստորագրությամբ և բացատրում ե թե
հանձնելու ժամանակ և թե ամեն անգամ,
յերբ վերանորոգիչը դիմում է նրան:

7. Վերանորոգիչը չի կարող առարկել
այն մասին, վոր նա ծանոթ չե սույն հրա-
հանգի հետ, յեթե նա ստացել ե:

8. Վերանորոգչին արձակուրդ և տր-
վում ընդհանուր հիմունքներով:

Գծամասից ժամանակավոր բացակա

Մինելը վոչ ավել 2 որից կարող ե թույլատրել ճանվարպետը ամեն անգամ հաղորդելով դորա մասին Դիսպետին։ Առանց ճանվարպետի թույլտվության վերանորոգիչը իրավունք չունի բացակա լինելու իր գծամտությունը։

Դիսպետի կամ ճանվարպետի կարգադրությամբ ժամանակավորապես կարելի ե տեղափոխել վերանորոգիչն մեկ գծամասից մյուսը իր գծաշրջանի սահմաններում այդ գծամասերի արտելները ուժեղացնելու համար։

9. Հիվանդության կամ արձակուրդ գնալու դեպքում վերանորոգիչը իր գծամասը հանձնում ե հարեան վերանորոգիչներից մեկին կամ մի ուրիշ անձնավորության, ճանվարպետի կարգադրությամբ։

10. Հանկարծակի հիվանդանալու դեպքում վերանորոգիչը ինքնուրույն հանձնում է իր պաշտոնը հարեան վերանորոգիչն կամ վստահելի որավարձ բանվորին, վորը իսկույնեյտ հաղորդում է դորա մասին ճանվարպետին։

11. Ցեթե վերանորոգիչը ցանկանում

ե թողնել իր պաշտոնը, նա պարտավոր ե դորա մասին հայտնել ճանվարպետին վոչ ուշ քան յերկու շաբաթ առաջ։ Վերանորոգիչը կարող ե ազատվել պաշտոնից միայն Դիսպետի թույլատվությամբ, հանձնելով փոխարինողին իր մոտ գտնվող բոլոր իրերը, գործիքները և նյութերը լիովին, վերջիններիս պակասելու դեպքում նա պատասխանատու ե օրենքի առաջ։

Պաշտոնից հեռանալու կամ տեղափոխվելու դեպքում վերանորոգիչը հանձնում է իր մոտ գտնված գույքը փոխարինողին ճանվարպետիներկայությամբ ըստ ցուցակի, ցույց տալով գույքի քանակը և գրությունը հանձնելու ժամանակ։

12. Իր պաշտոնական գործունեության ժամանակ վերանորոգիչը պարտավոր ե դեկավարվել սույն հրահանգով և դիստանցիայում գոյություն ունեցող հրամաններով, որենքներով և կարգադրություններով։ Սույն հրահանգով և այլ օրենքներով չը նախատեսնված դեպքերում վերանորոգիչը պետք ե գիմի ճանվարպետին ցուցմունքներ և բացատրություն ստանալու համար։

13. Իր պաշտոնսական պարտականությունները կատարելիս վերանորոգիչը պետք է ունենա հատուկ սահմանված կրծքանշան, ազգայինի կանաչ գրոշակ և իր պարտականությունները ճիշտ կատարելու համար բոլոր անհրաժեշտ գործիքները և իրերը:

Ճիշտ գործիքները և իրերը չունենաւու կամ սարք չը լինելու դեպքում նա պետք է անհապաղ հայտնի ճանվարպետին:

14. Բացի հանգստյան և տոն որերից վերանորոգիչը պարտավոր է ամեն որ վորոշված ժամին անցնել աշխատանքի:

Յեթե ճանվարպետը անհետաձգելի աշխատանքներ կատարելու համար պահանջի հանգստյան և տոն որերին վորոշված ժամից դուրս ցերեկը կամ զիշերը աշխատելու, վերանորոգիչը պարտավոր է կատարել անհապաղ և առանց հակածառելու:

15. Կողմանակի անձանց նկատմամբ վերանորոգիչը պետք է լինի չափազանց քաղաքավարի, միևնույն ժամանակ հաստատությամբ և կտրուկ կերպով պետք է նրանցից պահանջի կատարելու իր բոլոր որինավոր պահանջները: Յեթե նրանք չեն կա-

մենում յենթարկվել տրված պահանջներին, վերանորոգիչը պետք է զիմի տեղական իշխանությանը և այդ դեպքի մասին հաշորդի ճանվարպետին:

16. Գծամասի ընդհանություն վերաբերմամբ վերանորոգիչը պարտավոր է շըջելու իր գծամասը համաձայն հատուկ դրա համար հրահանգով ցույց տված կարգի ճանվարպետի ցուցմունքով:

17. Սառցահոսանքի, հեղեղի և ուրիշ աղետների ժամանակ վերանորոգիչը պարտավոր է ամեն որ դիտել ճանապարհը, խոզովակները, արհեստական կառուցվածքները, հենապատերը և այլն, վորպեսզի իր ժամանակին հնարավորություն լինի չարիքի առաջն առնելու և յերթեկությունը չը դադարեցնելու և գիծը ու կառուցվածքները կործանելուց ազատելու համար:

18. Յուրաքանչյուր հեղեղից հետո վերանորոգիչը անհապաղ մեկնում է զծամասի այն վայրերը, վորոնք ըստ նախորդ տարիների փորձերի յենթակա են վտանգի և ուշադրությամբ քննելով այդ վայրերը համապատասխան միջոցներ և ձեռք առնում

յերթեեկությունը չը դադարեցնելու համար:

19. Անձրևների և հեղեղների ժամանակ վերանորոգիչը պետք է ուշադրությամբ դիտի այն արհեստական կառուցվածքները, վորոնց մոտ հավաքվում ե մեծ քանակությամբ ջուր, ուշադրություն դարձնի ափերը ամրացնող և ջրին հոսանք տվող կառուցվածքներին, առուներին և ոեղերիներին, վորոնք ջրի արագ հոսանքից կարող են վտանգի յենթարկվել:

20. Թիփու և առատ ձյան ժամանակ վերանորոգիչը պարտավոր է դիտելու թե այն վայրերը, վորոնք յենթակա են ձյունով կարգելու և թե այն տեղերը, վորտեղ տրված են ցանկապատեր, յերթեեկությունը չը դադարեցնելու համար:

21. Ժանապարհները դիտելու ժամանակ վերանորոգիչը պարտավոր է՝

ա) Ուշադրությամբ քննել ճանապարհի պատառը, կամուրջները, զառիվայրերը, առվակները, կողերը, ճանապարհի կեղել և բոլոր արհեստական կառուցվածքները, մասնավորապես հետեւ, չի նստել արդյո՞ք պատառը, չի նկատվում ճեղքվածներ և

թափածքներ լիծկերի կամ քանդվածքների զառիվայրերում, հետեւ կամուրջների, խողովակների, հենապատերի, բաների մասերում յերեան յեկող ճեղքվածքներ և նրանց զարգացումը, չեն ողողվում արդյո՞ք կամուրջների, խողովակների, հենապատերի և այլ կառուցվածքների հիմքերը, հետեւ, վոր հիշյալ կառուցվածքների կիլոմետրների և մյուս համարները չը փշանան:

Իր բոլոր նկատումների մասին վերանորոգիչը պարտավոր է հաղորդել ճանվարապետին մյուս որից վոչ ուշ, իսկ այն հաճագամանքների մասին, վորոնք վտանգավոր են և կարող են դադարեցնել յերթեեկությունը, վերանորոգիչը պարտավոր է անհապաղ հաղորդել ճանվարպետին կամ դիստաբետին:

բ) Ուղղել գծամասի և կառուցվածքների փչացած տեղերը, իսկ յեթե իր միջոցներով ճանարագորություն չը լինի, այդ դեպքում ապահովել վտանգավոր տեղերը:

գ) Յեթե գծամասի վրա կամ ոտարացման մասում հրդեհ առաջանա, վերանորոգիչը պարտավոր է միջոցներ ճեռք առնել

անմիջապես հանդցնելու համար:

գ) Հետեւ, վոր կողմնակի անձինք չը պնասեն արհեստակուն կառուցվածքները, զիթը, ոտարացման մասի սահմաններում գտնվող ծառերը և այլն:

Պահանջել, վոր ավտոմեքենաները և սայլերը չը խախտեն յերթեեկության կանոնները:

յե) Յեթե ավտոմեքենան կամ սայլը վորեւ մասը փշանալու պատճառով կանգ ե առնում ճանապարհին, միջոցներ ձեռք առնել և ոգնության դալ յերթեեկությունը չը գաղարեցնելու համար:

22. Վերանորոգիչը պարտավոր և կատարել այն բոլոր աշխատանքները, վորոնցից կախված ե պաստառի և արհեստակուն կառուցվածքների կանոնավոր դրությունը և ապահովել աշխատանքի տեղը, մասնավորապես՝

ա) Հետեւ, վոր ջուրը չը կանգնի ճանապարհի վրա, յեթե նկատվում է այդպիսի դրություն, անմիջապես ջրի առաջը բաց անել:

բ) Միևնույնը կատարել առվակների

և առուների վերաբերմամբ:

գ) Առվակների և պաստառի վրա թափած հողակույտերը, վլակատները մաքրել:

դ) Խճուղու կողերը կանոնավոր պահել, հարթելով թումբերը, մաքրելով պաստառը ցեխից, բաց անելով նորը կամ մաքրելով հին ծաքառները և այլն:

ժե) Ճանվարպետի ցուցմունքներով հնձել կողերի և զարիվայրերի վրա բանող խոտերը:

զ) Հետեւ, վոր ճանապարհի կեղել միշտ մաքուր լինի, այսինքն, սրբելխճուղու վրա յեղած փոշին, ցեխը, հավաքել քարերը, գլորվող խիճը և կողմնակի առարկաները:

ը) Հետեւ, վոր խճուղու կեղել լինի միշտ հարթված, ուրեմն յերեան յեկող փոսերը, անիվների հետքերը իսկսւյն լցնել, ջրել և նստացնել:

թ) Հետեւ, վոր կամուրջների տախտակամածները լինեն կանոնավոր և հարկ յեղած դեպքում իսկույն կարգի բերել ձեռքի տակ յեղած միջոցներով:

ժ) Հակահրդեհային գործիքները (կիսա-

տակառները, սրբիչները) կանոնավոր պահել և իր ժամանակին կիսատակառները
լցնել ջրով:

ի) Հետեւ, վոր ոտարացման մասում
դարսած նյութերը չը գողանան, դարսվեն
սահմանված տեղում, մասնավորապես խճի
և քարի կոները լինեն խճուղի կեղեց
դուրս, հակառակ դեպքում պահանջել տե-
դափոխելու սահմանված տեղը:

լ) Ճանվարպետի հանձնարարությամբ
վերանորոգիչը պարտավոր է կատարել պա-
ստառի և արհեստական կառուցվածքների
վերաբերմամբ բոլոր աշխատանքները:

23. Յեթե վերանորոգիչը չի կարող
կատարել վերե հիշված աշխատանքները,
նա հաղորդում է ճանվարպետին բանվորներ
ուղարկելու համար:

24. Վերանորոգչի համար վորոշված
և 8 ժամյա աշխատանք:

25. Վերանորոգիչը զեկավարում է բան-
վորական խմբակների աշխատանքները,
յեթե ճանվարպետը հանձնարարել է նրան
այդ բանը:

Նման աշխատանքներ տանելու դեպ-

քում վերանորոգիչը պարտավոր է՝

ա) Կատարել ճանվարպետի բոլոր ցուց-
մունքները և կարգադրությունները աշխա-
տանքների կարգի վերաբերմամբ:

բ) Հետեւ, վոր բանվորները իր ժա-
մանակին սկսեն աշխատելը և հանգստանան
միայն վորոշված ժամերին:

շ) Հետեւ, վոր յուրաքանչյուր աշ-
խատանքը վերջացնելուց հետո բոլոր գոր-
ծիքները և նյութերը դարսվեն համապա-
տասխան պահեստում:

26. Վերանորոգիչը պարտավոր է մա-
քուր պահել իր բնակարանը, բակը, այգին,
նմանապես հետեւ, վոր որավարձ բան-
վորները նույնպես մաքուր պահեն իրենց
հանրակացարանները:

27. Վերանորոգիչը իրավունք չունի
փոփոխություն մացնել իր և որա-
վարձ բանվորների բնակարանում առանց
դիստպետի թույլավության:

Յեթե բնակարանը վերանորոգման կա-
րիք և զգում, վերանորոգիչը պարտավոր է
հազորդել գորա մասին ճանվարպետին:

28. Վերանորոգչին հատկացրած բնա-

կարանում բացի նրա կնոջից յերեխաներից
և այն անձանց, վորոնք նրա հաշվին հետ
ապրում, կողմանակի անձինք կարող են ա-
պրել միայն դիստապետի թույլավությամբ:

29. Վերանորոգիչը պարտավոր է՝

ա) Հետեւ վոր ոտարացման գիծը չը
խախտվի, վոր կողմանակի անձինք անիրա-
վաբար չը գրավին ոտարացման գոտին,
վոր ոտարացման գոտու սահմանի հաշան-
ները միշտ լինեն իրենց տեղը, իսկ փչա-
ցածների մասին իր ժամանակին հայտնել
ճանվարպետին:

բ) Հետեւ վոր ստորացման գոտու
մոտ մասնավոր շենքեր, պահեստներ, ա-
պարակներ կառուցվեն միայն համաձայն
դորա մասին գոյություն ունեցող որենք-
ների, վորի խախտման դեպքում իսկույն
հաղորդել ճանվարպետին:

30. Առանց դիստապետի թույլավության
վերանորոգչին արգելվում է ստարացման
գոտու սահմաններում վորեւ շենք, ցանկա-
պատ կառուցել բանջարանոց ունենալ և
այլն:

31. Վերանորոգիչը պատասխանատու

և բոլոր գործիքների և նյութերի համար,
վորոնք հանձնվում են նրան ճանվարպետի
կողմից խճուզու և արհեստական կառու-
ցվածքների վերանորոգման աշխատանք-
ները տանելու համար, նմանապիս պատա-
սխանատու և նրան հանձնված վառելա-
փայտի, նավթի համար:

32. Վերանորոգիչը պարտավոր է հաշ-
վառման վերցնել բոլոր նյութերը, ինքնու-
տարը, հաղորդելով ճանվարպետին—ինչ
քանակությամբ, վրատեղ և ի՞նչ տեսակի
նյութեր և գործադրված:

Ճանապարհի վերանորոգման համար
անհրաժեշտ նյութերը վերանորոգիչը պար-
տավոր և նախորոք պահանջել ճանվարպե-
տից և հոգալ, վոր պահեստումը լրացնվի
նյութերի նորմալ քանակը, վորը պարբե-
րաբար նա պիտք է ստուգի:

Վերանորոգիչը պարտավոր է հոգա-
ցողությամբ վերաբերվել զեպի իրեն հանձ-
նված առարկաները:

Վերանորոգման յենթակա գործիքները
հանձնվում են ճանվարպետին նորոգելու,
իսկ բոլորովին անպետքները—փոխարինե-
լու համար:

33. Աշխատանքի ժամանակ վերանու-
րոգիչը պետք է որինաւել լինի որավարձ
բանվորների համար և պահանջի նրանցից
մաքուր աշխատանք և բարեխիղճ վերա-
բերմունք, նմանապես հետեւել, վոր բանվոր-
ները հոգացողությամբ վերաբերվեն դեպի
իրենց հանձնված գործիքները և նյութերը,
գործադրելով նրանց իր տեղում:

34. Վերանորոգիչը, ինչպես և ամեն
մեկ աշխատակից, իրավունք չունի ոգտա-
գործել բանվորին իր ոգտին:

35. Սույն հրահանգը խախտող վերանորոգիչը յենթակա և պատժի համաձայն գոյություն ունեցող որենսդրության:

Յեթե վերանորոգչի պաշտոնական հանցանքը ապացուցված է, նա յենթարկվում է քրեական դատի համաձայն գոյություն ունեցող որենսազրության:

«Ազգային գրադարան»

NL0235740

55.166